

ATZINUMS PAR
IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ "ARHITEKTŪRA UN
BŪVNICĪBA" LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UNIVERSITĀTĒ
PROFESIONĀLAJĀ BAKALaura STUDIJU PROGRAMMĀ "AINAVU ARHITEKTŪRA UN
PLĀNOŠANA"

1. Informācija par izmaiņu novērtēšanu

Vērtējuma priekšmets ir Latvijas Lauksaimniecības universitātes (turpmāk – LLU) profesionālās bakalaura studiju programma "Ainavu arhitektūra un plānošana" (42581), kas 2014. gadā ir akreditēta uz 6 gadiem (akreditācija derīga līdz 25.06.2019.), programmas piedāvātās izmaiņas un atbilstība profesijas standarta "Ainavu arhitekts" (profesijas kods 2162 01) prasībām.

2. Informācija par avotiem, uz kuriem balstīts novērtējums

Novērtējums balstās uz:

- Dokumentiem, ko LLU ir iesniegusi Akadēmiskā informācijas centra Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras Studiju akreditācijas komisijai:
 - Iesniegums par izmaiņu veikšanu bakalaura profesionālā studiju programmā "Ainavu arhitektūra un plānošana" (42581);
 - LLU Senāta 08.02.2017. lēmumu Nr. 9-68 par bakalaura profesionālās studiju programmas "Ainavu arhitektūra un plānošana" (42581) izmaiņu apstiprināšanu (t.sk., lēmuma pielikumu par izmaiņu pamatojumu, studiju plānu un tā atbilstību standartam);
 - Atzinumu par esošās studiju programmas atbilstību Eiropas Ainavu arhitektu biedrības (EFLA) kvalitātes prasībām (t.sk., ieteikumu pāriet uz Boloņas Deklarācijas studiju modeli);
 - Latvijas Ainavu arhitektu biedrības informatīvo atbalsta vēstuli;
 - Jauno studiju kursu aprakstiem;
 - Esošo studiju plānu.
- Eksperta vizītes laikā LLU sniegto informāciju par studiju programmas izmaiņu motivāciju, iecerēto realizāciju un pilnveidošanu.

3. Vizītes gaita un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Vizītes laikā 2017. gada 3. aprīlī apmeklētas un iepazītas LLU Ainavu arhitektūras un plānošanas studiju programmas studiju telpas, un aizvadītas tikšanās ar:

- profesori Daigu Zigmundi, Vides un būvzinātņu fakultātes dekāni, un asoc. profesori Natāliju Ņitavsku, bakalaura un maģistra studiju programmu direktori;
- Studiju programmas mācībspēkiem – profesori Aiju Ziemeļnieci, docenti Unu Īli, docenti Madaru Markovu un docenti Ivetu Lāčaunieci.

Tikšanās laikā tika saņemta visa nepieciešamā informācija, lai veiktu studiju programmas izmaiņu novērtējumu.

4. Secinājumi

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Ainavu arhitektūra un plānošana" izmaiņas paredz:

- pāreju no profesionālas studiju programmas (5 gadi) uz akadēmisku (3,5 gadi);
- pēc satura pilnīgi jaunu studiju programmu, kurā ir paredzēts īstenot integrētu pieeju studiju priekšmetu apguvē;
- iespēju studiju programmu pilnībā nodrošināt angļu valodā;
- iespēju iegūt ainavu arhitekta kvalifikāciju tikai pēc profesionālās maģistra studiju programmas Ainavu arhitektūra un plānošana apguves (studijas kopumā tādējādi aizņems 5,5 gadi).

Programmas izmaiņas tiek pamatotas ar (1) rekomendēto pāreju uz Boloņas procesu, kas nodrošinātu studiju programmas starptautisku atzīšanu un konkurētspējīgu studiju programmas izveidi, (2) iespēju nodrošināt IZM prasību par valsts budžeta līdzekļu efektīvu ieguldījumu, (3) ECLAS (Eiropas Ainavu arhitektūras skolu padomes) izstrādātajām Ainavu arhitekta izglītības standarta vadlīnijām.

Programmas izmaiņas paredz novērst šķēlumu starp teoriju un praksi un īstenot zināšanu, prasmju un kompetenču iegūšanu integrētā veidā.

Akadēmiskā bakalaura studiju programma ir cieši saistīta ar profesionālo maģistra studiju programmu un principā ir izvērtējama kā veselums.

Studiju programmas izmaiņas ir izstrādātas sadarbojoties programmas esošajiem mācībspēkiem, studentiem, programmas vadībai, ekspertiem (starptautiska projekta EBANELA ietvaros) un profesionāļiem ainavu arhitektūras jomā.

Studiju programmas izvērtēšanu sarežģī fakts, ka *jaunais* ainavu arhitekta profesijas standarts joprojām ir izstrādes stadijā (skat., LAAB vēstuli, 6. pielikums, bez datējuma). Proti, izmaiņas studiju programmā ir veidotas pēc ECLAS vadlīnijām un LAAB ieteikumiem, bet to atbilstība tiek pielāgota esošajam profesijas standartam (2010.g.).

5. Rekomendācijas

Kopumā LLU piedāvātās studiju programmas izmaiņas ir vērstas uz studiju kvalitātes celšanu un ir vērtējamas atzinīgi. Iecerētās izmaiņas ir apjomīgas un tās īstenojot ir ieteicams veikt rūpīgu jaunā studiju plāna izvērtējumu un programmas pilnveidojumus, sagatavojot studiju programmu nākamajam akreditācijas periodam.

- Labākai studiju plāna strukturēšanai ieteicams būtu izveidot studiju moduļus, kas raksturotu kursus ar kopīgiem mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem un kas apvieno motivēti izvēlētus studiju kursus un nodrošina noteiktu akadēmisku un/vai profesionālu ievirzi.
- Īpaša uzmanība būtu pievēršama un vēlreiz būtu jāizvērtē atsevišķi kursu nosaukumi, to atbilstība akadēmiskai studiju programmai un kursu saturam. Pēc izlases kārtībā aplūkoti studiju kursi, kā piemēram, "Ainavu ekoloģija un

dabas aizsardzība", tika secināts, ka kursa saturu veido atsevišķas tēmas ekoloģijā un dabas aizsardzībā, bet ne ainavekoloģijā, kas ir specifisks ainavu zinātnes virziens. Kursa Ainavu socioloģija aprakstā parādās tēmas, kas ir saistītas ar sociāliem jautājumiem, bez telpas, vietas, ainavas konteksta.

- Izveidot vienotus kritērijus studiju literatūrai – apjomam, saturam, aktualitātei. Īpaši uzmanība pievēršama literatūras pieejamībai angļu valodā, ja studiju programma tiks īstenota angļu valodā (atsevišķiem kursiem obligātā literatūra ir tikai latviešu valodā).
- Integrēto studiju kursu aprakstos būtu ieteicams atsevišķi norādīt iegūstamās *teorētiskās* un *praktiskās* zināšanas, kompetences un prasmes.
- Studiju kursus ar izteikti profesionālu ievirzi – projektēšanu, kursa saturā (studiju aprakstos) būtu ieteicams norādīt ne tikai prasmes un kompetences noteiktu objektu projektēšanā, bet arī kā tiks iegūtas un analizētas zināšanas par projektējamo objektu.
- Ieteicams būtu redakcionāli un saturiski uzlabot studiju programmas anotāciju: piemēram, Latvijas zinātņu klasifikatorā Ekoloģija ir pieskaitāma dabas zinātnēm, būtu nepieciešams pieminēt arī sociālās zinātnes – "cilvēka un vides izpratnei". Plānoto studiju rezultāti pašlaik atspoguļo profesionālās kompetences, taču akadēmiskai studiju programmai būtu jāietver arī zināšanas, kompetences un prasmes par pētāmo/projektējamo objektu (piemēram, zināšanas par galvenajiem ainavu veidojošajiem procesiem, galvenās teorētiskās un metodoloģiskās nostādnes ainavu arhitektūrā u.tml.).

6. Priekšlikumi

Studiju programmas izmaiņu veikšana ir atbalstāma, jo veikto izmaiņu rezultātā LLU paaugstina programmas starptautisko konkurētspēju un aktualizē programmu atbilstoši starptautiskām profesijas standarta vadlīnijām.

Priekšlikums ir atļaut veikt LLU pieprasītās izmaiņas studiju virziena "Arhitektūra un būvniecība" profesionālajā bakalaura studiju programmā "Ainavu arhitektūra un plānošana" (42581).

Anita Zariņa, Dr.geogr.
2017. gada 17. aprīlī

